

No 84 (XLVIII)
Παιδιά και Έφηβοι Πρόσφυγες*

Η Εκτελεστική Επιτροπή,

Αναγνωρίζοντας ότι τα παιδιά και οι έφηβοι αποτελούν την πλειονότητα των προσφύγων και των άλλων πληθυσμών που υπάγονται στην προστασία της Ύπατης Αρμοστείας,

Έχοντας επίγνωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του δικαιώματος στην αξιοπρέπεια όλων των παιδιών και εφήβων προσφύγων, και ότι, λόγω των ιδιαίτερων αναγκών τους που τα καθιστούν τα πλέον ευάλωτα άτομα του προσφυγικού πληθυσμού εν γένει, επιβάλλεται να τους παρέχονται κατά προτεραιότητα σε κάθε προσφυγική κατάσταση προστασία και υλικά αγαθά,

Ανησυχώντας σοβαρά επειδή τα παιδιά και οι έφηβοι πρόσφυγες συνεχίζουν να κινδυνεύουν από τη διάσπαση της οικογένειας, τη σωματική βία και άλλες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής κακοποίησης και της εκμετάλλευσης, καθώς και από στρατιωτικές ή ένοπλες επιθέσεις,

Υπενθυμίζοντας τη θεμελιώδη σημασία της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στο νομικό πλαίσιο προστασίας των παιδιών και εφήβων προσφύγων και στην προαγωγή των συμφερόντων τους,

Υπενθυμίζοντας ότι στο Προοίμιο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού ορίζεται ότι τα παιδιά, για την πλήρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, πρέπει να ανατρέφονται σε οικογενειακό περιβάλλον, σε ατμόσφαιρα ευτυχίας, αγάπης και κατανόησης,

Χαιρετίζοντας την Έκθεση των Ηνωμένων Εθνών για τις Συνέπειες των Ενόπλων Συρράξεων στα Παιδιά (Έκθεση Machel) και τον διορισμό Ειδικού Απεσταλμένου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τις Συνέπειες των Ενόπλων Συρράξεων στα Παιδιά,

Υπογραμμίζοντας με ενδιαφέρον, τη στρατηγική της Ύπατης Αρμοστείας για την παρακολούθηση της έκθεσης Machel, και ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση επιχειρησιακών στόχων για τα παιδιά και έφηβους πρόσφυγες,

Επαναβεβαιώνοντας τα Πορίσματα Νο 47 (XXXVIII) και 59 (XL) για τα Παιδιά και Έφηβους Πρόσφυγες και, υπογραμμίζοντας τη διαχρονική ισχύ τους :

α) *Καλεί* τα κράτη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να σέβονται και να εφαρμόζουν τα δικαιώματα και τις αρχές του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που αφορούν στη διεθνή προστασία των προσφύγων, ειδικότερα για τη διασφάλιση των παιδιών και εφήβων προσφύγων, μεταξύ των οποίων :

i. την αρχή του συμφέροντος του παιδιού και του ρόλου της οικογένειας ως θεμελιώδους ομάδας της κοινωνίας για την προστασία και την ευημερία των παιδιών και των εφήβων,

ii. το θεμελιώδες δικαίωμα των παιδιών και των εφήβων στη ζωή, την ελευθερία, την προσωπική ακεραιότητα, και την ελευθερία από τα βασανιστήρια και τη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία,

iii. το δικαίωμα των παιδιών και των προσφύγων στην εκπαίδευση, στην κατάλληλη διατροφή και στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας,

iv. το δικαίωμα των παιδιών που πλήττονται από τις ένοπλες συρράξεις σε ειδική προστασία και μεταχείριση, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα παιδιά πρόσφυγες αποτελούν ευάλωτη ομάδα που εκτίθεται στους κινδύνους των τραυματισμών, της εκμετάλλευσης και του θανάτου που προκαλούνται από τις ένοπλες συρράξεις,

v. το δικαίωμα των παιδιών σε προστασία από τις επίπονες παραδοσιακές πρακτικές και από άλλες μορφές εκμετάλλευσης.

β) *Καλεί* τα κράτη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υιοθετήσουν όλα τα αναγκαία μέτρα για

* Μετάφραση και επιμέλεια: Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα.

την προστασία των παιδιών και εφήβων προσφύγων, *μεταξύ των οποίων :*

i. την πρόληψη του αποχωρισμού των παιδιών και εφήβων προσφύγων από τις οικογένειές τους και την προαγωγή της φροντίδας, της προστασίας, της αναζήτησης και της οικογενειακής συνένωσης για τους ασυνόδευτους ανήλικους,

ii. τη διασφάλιση της προσωπικής ακεραιότητας των παιδιών και εφήβων προσφύγων, προβλέποντας και εξασφαλίζοντας την εγκατάσταση των προσφυγικών καταυλισμών σε εύλογη απόσταση από τα σύνορα της χώρας καταγωγής, και αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για τη διατήρηση του κοινωνικού και ανθρωπιστικού χαρακτήρα των προσφυγικών καταυλισμών και εγκαταστάσεων,

iii. αποτρέποντας τη σεξουαλική βία, την εκμετάλλευση, τη λαθραία μετακίνηση παιδιών και την κακοποίησή τους, ικανοποιώντας τις ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών και εφήβων που είναι θύματα με την αξιοποίηση των κατάλληλων νομικών μέσων και την παροχή φροντίδων αποκατάστασης και εφαρμόζοντας το Σχέδιο Δράσης της Διάσκεψης της Στοκχόλμης του 1996 για τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση των Παιδιών,

iv. παρέχοντας την κατάλληλη κατάρτιση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικής προστασίας που δικαιούνται τα παιδιά και οι έφηβοι στο στρατιωτικό προσωπικό και στις ειρηνευτικές δυνάμεις, και καθιστώντας όλα τα μέρη και σε όλες τις προσφυγικές καταστάσεις υπεύθυνα για τις παραβιάσεις αυτών των δικαιωμάτων και της προστασίας,

v. διασφαλίζοντας την πρόσβαση στην εκπαίδευση και το δικαίωμα των παιδιών στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας,

vi. παρέχοντας ιατρική και άλλη ειδική φροντίδα, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής για την αποκατάσταση, την κοινωνική ένταξη των παιδιών και εφήβων προσφύγων και ιδιαίτερα των ασυνόδευτων ή ορφανών.

γ) Καλεί την Ύπατη Αρμοστεία να συνεχίσει να ενσωματώνει τα δικαιώματα των παιδιών στις πολιτικές και τα προγράμματά της, να βελτιώνει τις επιχειρησιακές μεθόδους δράσης της για την αξιολόγηση των αναγκών των παιδιών και εφήβων προσφύγων, να καταρτίζει το προσωπικό και τους επιχειρησιακούς συνεργάτες της ανάλογα, να υιοθετεί προληπτική δράση, να ενισχύει την συνεργασία με τα κράτη, τη UNICEF, το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα και το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς,

δ) Καλεί την Ύπατη Αρμοστεία να συμπεριλάβει στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 1998 το ζήτημα της εφαρμογής της στρατηγικής της σχετικά με την έκθεση Machel, με ιδιαίτερη αναφορά στην υιοθέτηση επιχειρησιακών στόχων για τα παιδιά και έφηβους πρόσφυγες και στις ανάγκες βελτίωσης του προσωπικού, της κατάρτισης και της χρηματοδότησης, ώστε να ικανοποιηθούν αυτοί οι στόχοι, και να αναφερθεί στην αξιολόγηση του προγραμματισμού της και στις προσπάθειες προστασίας των παιδιών και εφήβων προσφύγων,

ε) Καλεί τα κράτη να συμμετάσχουν δημιουργικά στις διαπραγματεύσεις για την υιοθέτηση Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού για την προστασία των παιδιών στις ένοπλες συρράξεις, ώστε να υπάρξει εγκαίρως συμφωνία για το σχετικό κείμενο.